

PŘEMĚNY SLATINY VE XX. STOLETÍ (3)

(Pokračování z minulého čísla Aktualit)

V padesátých letech během první a druhé pětiletky rychle pokračovala výstavba bytových bloků při Tilhonově ulici a v místních školách přibývalo dětí. Byly v nich založeny oddíly pionýrů a jisker. Město začátkem roku 1952 předalo místnímu JZD na podporu jeho činnosti bývalý panský Dvůr. Ten se stal na dlouho jeho centrem. Společenský život ve Slatině organizoval spíš MV NF než OR X. V roce 1953 byla založena *Místní osvětlová beseda*, která převzala do správy Kulturní dům. *Měnová reforma* k 1. červnu se nepříjemně dotkla více či méně všech obyvatel, i když s ní přestal dosavadní dlouhodobý (téměř patnáctiletý) listkový systém a zavedeny byly jednotné maloobchodní ceny. Obecná a měšťanská škola byla spojena v jednu *37. Osmiletou střední školu* v Brně. Ta měla již kolem 300 žáků a jejich počet výstavbou nových bytových domů dále rostl.

K zásadní změně v řízení Slatiny došlo teprve po volbách v květnu 1954, kdy po osmi letech byl opět zvolen místní 24členný *Obvodní národní výbor XI - Brno - Slatina* se sídlem v přední části Kulturního domu. Jeho činnost se týkala všech otázek života obce, ale hlavní zájem se soustředil na *problematiku zemědělskou*. Pokračovala *výstavba bloků u Tilhonovy ulice* a pro přírůstek žactva byla na zahradě za školou postavena *školička* pro první třídy. Trolejbusová linka byla prodloužena až do Šlapanic. V roce 1955 byla rozšířena *požární zbrojnice*. Místní rozhlas byl zmodernizován a rozšířen. *Kulturní dům* byl opraven zvenci i zevnitř a v jeho sále bylo vybudováno *stále loutkové divadlo*. Prodejna potravin PRAMEN na Budině byla přeměněna na *samoobsluhu*. JZD obdělávalo již 120 ha půdy. Po dalších komunálních volbách v roce 1957 se sice složení ObNV změnilo, ale i nový pokračoval v nastoupené cestě. Při dokončení výstavby bytů v blocích měla škola již na 500 žáků. Ve škole byla zřízena *Družina mládeže*. Na Tilhonově ulici byla otevřena *materšská školka* a prodejny potravin a zeleniny. Nejdůležitější změna však nastala v JZD, do kterého vstoupila převážná většina *místních rolníků* (až na 3), čímž došlo ke společnému hospodaření v téměř celém slatinském katastru na 280 ha, ale ekonomické výsledky hospodaření se zatím zvyšovaly jen velmi pomalu.

V lednu 1960 vznikla *Československá socialistická republika - ČSSR*. Počet krajů se snížil na 10 a Brno se stalo krajským městem Jihomoravského kraje. Po květnových volbách byl zvolen

Jihomoravský krajský NV, Městský NV a 5 ObNV, přičemž některá okrajová předměstí získala samostatné *Místní NV* - a mezi nimi byla i Slatina. Byl zde proto zvolen *28členný MNV*. Při Místní osvětlové besedě vznikla *Loutková scéna MĚR*, která působila v sále Kulturního domu. Škola se orientovala podle nové linie na *pracovní výchovu*, vybudovala ve spolupráci s místní továrnou potřebné dílny a postavila skleník na své zahradě. Stará budova školy prošla generální opravou, ale po nedostatek místnosti první stupeň musel přejít na *směnové vyučování*. Při dalších volbách v roce 1964 návazně na zvýšený počet obyvatel byl zvolen už *36členný MNV*. Slatina měla své zástupce i v *MěNV* a *JmKNV*. MNV si vytvořil pro svoji činnost 9 pracovních komisí. V roce 1965 se pustil do *přestavby budovy*

Snímek bytových bloků při Tilhonově ulici pořízený v 50. letech

staré Radnice v rámci akce Z přístavbou jeviště s příslušenstvím, což uvítali hlavně divadelní ochotníci. Do vedení JZD tehdy nastoupil Miloš Sysel, pod jehož řízením se celková *situace družstva začala rychle zlepšovat*. Pokračující výstavbou bytových domů na ulicích Langrově, Vlášské, Vyskovské, Vlnité a Slavkovské se však prostorová tíseň školy dále zvyšovala. Navrhovaná nadstavba školní budovy se pro nedostatek stavebních kapacit zamítla. Tak Slatina řešením všech těch malých i velkých problémů prošla druhou polovinou rozjitřených šedesátých let bez nějakých větších *kádrových problémů*, přestože MNV postavil v roce 1968 k 50. výročí ČSR na náměstí *lípu Svobody* a uspořádal velkou oslavu. Také pozdější *normalizační prověrky* se ve vedení Slatiny nijak zvlášť neprojevovaly. Škola se orientovala na *internacionální výchovu*. V roce 1970 se slavilo *25. výročí osvobození Slatiny* a dokonce se tu konala samostatná oslava 1. máje za účasti 1190 občanů, z čehož bylo 325 žactva.

V místním JZD po řadě organizačních opatření se rychle zvyšovala pracovní kázeň a zlepšovaly se výsledky hospodaření a s tím i odměňování. *Pracovní jednotka se zvýšila ze 3 Kč na 28 Kč* vedle *naturalií a záhumenků členů* (za humny a na Vinohradkách). Další volby byly až v listopadu 1971 a při nich se opět zvolil *32členný MNV*, který si také ustavil 9 pracovních komisí. V polovině roku 1972 *MěNV zvýšil pravomoc slatinského MNV* tím, že jej přeměnil na *ObNV Brno XI*. Ten si potom návazně na to volbou ustavil *dva občanské výbory - OV 161 pro západní (novější) a OV 162 pro starou část obce* - kvůli těsnějšímu spojení lidospřávy s občanstvem. V roce 1972 bylo na ulici Langrově otevřeno *zdravotní středisko* a byla vybudována *kanalizace na ulici Kikerleho*. V roce 1973 začala re-

konstrukce ulice Tilhonovy a v parku za školou postaven *dřevěný objekt pro školní družinu*. Zlikvidovala se *pravá přední část objektu bývalého Dvora* jako příprava na výstavbu obchodního střediska. JZD začalo se stavbou *vlastního objektu a rozsáhlých skleníků* na konci ulice Kikerleho a s tím postavili i kousek silnice směrem k silnici do Šlapanic (dnešní *ulice Za Kostelem*). V roce 1974 byla zahájena výstavba *obchodního střediska na Přemyslově náměstí (TRIO)* v rámci akce Z. Uspělo se *druhé rozšíření hřbitova* dozadu východním směrem (rovněž brigádnicky) za *vydatné pomoci vojáků z místních kasáren*. Před cvičištěm SPARTAKU byl instalován *prodejní stánek Poštovní a novinové služby*. V ulici Zemanova a prodloužená *Ráj se dláždily chodníky*. Kapacita *materšské školky* dosáhla počtu 110 dětí, který však nestačil požadavkům. Každé jaro a na podzim se organizoval *iklíd obce* a sběr *kovového šrotu*. Staré lomy na Malé Škalce se začaly zavážet smetím

(bohužel). *Generální rekonstrukce ulice Tuřanka* byla dokončena. Na Budině ulici (v bývalé pekárně) byla zřízena *drobná provozovna MNV* (autoopravna, instalatérství, pokrývačství, elektrikářské práce a jiné). Provedena byla i *rekonstrukce veřejného osvětlení na Nové čtvrti*. V roce 1975 pokračovala stavba *obchodního střediska, neboť JZD opustilo prostor Dvora*. Oslavy 30. výročí osvobození obce byly velkorysé. Postupně se budovaly *chodníky na ulici Hvězdoslavově*. Na trolejbusových zastávkách se stavěly *přístřešky*. Sbor pro občanské záležitosti organizoval *vitání občánků do života, předávání občanských průkazů patnáctiletým, organizování zlatých svateb a návštěv starých občanů*. V obci kolem *zcela zrekonstruované ulice Řípské* (silnice k dálnici a novému letišti) se usadily a pracovaly *čtené podniky: Zelenina, Ingstav, Geotest, Rempo, Železniční stavitelství, Polotovary* a další. To byl *třetí velký zábor dokonce nejlepší místní orné půdy*. Slatinské JZD dosahovalo již vynikajících ekonomických výsledků a patřilo mezi *nejlepší na Brněnsku*. Důslednou mechanizací a kolektivizací všech polních prací obec postupně ztrácela *drívější vesnický charakter*, k čemuž přispělo i postupné *přestavování mnohých selských usedlostí na Přemyslově náměstí*. Hlavně žné díky *maximální mechanizaci* už probíhaly zcela bez jakéhokoliv vlivu na život obce. V polovině roku 1975 byla však Slatině přednost ObNV odňata, vrátil se jí statut MNV a koncem roku byl i MNV *ve Slatině úplně zrušen*.

Od 1. ledna 1976 došlo totiž k *novému uspořádání vnitřní správy města Brna*, které bylo rozděleno pouze na *5 velkých obvodů*. Slatina přitom byla zařazena do *obvodu Brno IV*, který od té doby tvořily Židenice, Líšeň, Tuřany, Slatina, Černovice, Komárov, Chrást a Heršpice. Tím Slatina opět nejenom zase ztratila samostatnost, ale stala se součástí ještě mnohem většího celku než kdykoliv předtím. Všichni poslanci MNV Slatina sice přešli do zastupitelstva ObNV Brno IV, ale působili tam pouze do voleb v říjnu 1976 a předseda jako jeden z *náměstků předsedy ObNV*. Jeho sídlo bylo na *Malinovského náměstí*. Tehdy se také JZD Slatina sloučilo ještě s několika okolními JZD do *JZD MĚR Tuřany*, jehož vedení však sídlilo ve Slatině v nové budově bývalého JZD. Rostl dál zájem občanů o *budování garáží* na řadě míst obce výstavbou v rámci akce Z.

Bohumil Reichstädter

(Pokračování v příštím čísle Aktualit)